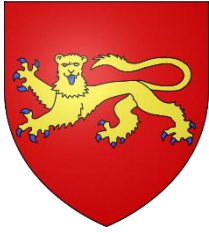
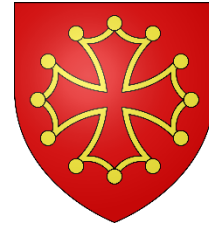

Quasern devocabulari

occitan
(gascon)

Ce livret est à destination des ATSEMS des classes bilingues occitanes ou de Calandretas. Il peut également servir pour les parents ou bien les professeurs des écoles récemment nommés et n'ayant pas le parler gascon.

L'occitan : indices de lecture pour les parents

Dans ce tableau, vous n'avez que les sons différents du français.

L'on voit	On prononce	Et si...
e	é	è =se prononce comme en français (père, mère...)
o	ou	ò = o
a	en milieu ou début de mot = « a »	A la fin d'un mot = « e »
h	On aspire le h comme si on expirait de l'air du fond de la gorge	- Sh = chante « ch » - Ch = chante « tch »
r	Se roule comme en espagnol	
v	« b »	
lh	« ll » (comme camille, chenille)	
nh	« gn »	
iu	« iou »	Accentuer sur le « i »
au	« aou »	Accentuer sur le « a »
eu / èu	« éou » / « èou »	Accentuer sur le son « e »
òu	« o-ou »	Accentuer sur le son « ò ».
oi	« ouill »	
ei / èi	« ey » / « èy » (comme oseille)	Si le « e » n'a pas accent il faut bien faire un « é » fermé.
ai	Aille (comme le mot pagail(e) »	

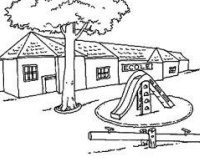

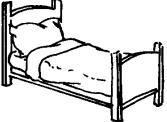

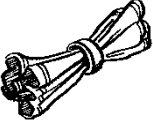

**CAMIN DE TRIBALH:
VOCABULARI OCCITAN EN PS/MS/GS (periòd 1 e 2)**

nivèu	periòd 1	periòd 2
PS	<ul style="list-style-type: none"> • Los lòcs de l'escòla : <i>lo canton, la cosineta, los comuns, lo cluquèir, la cantina, la sala de motricitat, la cort.</i> • L'escolan: <i>la saca d'escòla, los sabatons, lo docet, lo vèire, la chuqueta, lo quasèrn de vita.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Los gades de classa <i>cisèus, pèga, pasta de manejar, futre, gredon de color, pincèu, davantau.</i> • Las colors: <i>rotge, ròsa, vriolet, negre, verd, jaune, blu, blanc, irange.</i>
MS	<ul style="list-style-type: none"> • Las colors: <i>rotge, ròse, vriolet, negre, verd, jaune, blu, blanc, irange, merron, gris.</i> • Los gades de classa : <i>cisèus, pèga, pasta de manejar, futre, gredon de color, pincèu, davantau, huelha, gredon de papèir.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Los vestits : <i>cauçuras, caucetas, culòta, pantalon, fauda, camisa, broishat, mantèth, capèth</i> • Nadau: <i>Halha a nadau, Pair Rolet, los paquets, la garlanda, las boletas, l'avieth, l'estela.</i>
GS	<ul style="list-style-type: none"> • Los jorns de la setmana: <i>diluns, dimars, dimècres, dijaus, divendres, dissabte, dimenge</i> • Tornar véder : <i>los gades de classa e los vèrbis d'accions que van dab (pèga = pegar , gredons de colors = coloridar ...)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • La familha: <i>pair, mair, sòr, hrair, gran pair, gran mair, l'oncle la tanta los cosins lo hilh, la hilha.</i> • Nadau: <i>Tornar véder MS + voca de la halha (palha, hen, pau)</i>

CAMIN DE TRIBALH EN VOCABULARI (period 3 e 4)

Nivèu	Periòd 3	Periòd 4
PS	<ul style="list-style-type: none"> • Lo còs: lo cap, lo còth, lo vente, lo braç, la man, lo dit, las camas, lo pè. • La còca daus reis: lo rei, la reina, la coca daus reis, la hava + vocabulari daus ingredients de la receta de la coca daus reis 	<ul style="list-style-type: none"> • Los vestits : las cauçuras, las caucetas, lo pantalon, la culòta, la camisa, lo broishat, lo mantèth, lo capèth. • Carnavau: Mossur Carnavau, las bunhas, la masca, lo desguisament
MS	<ul style="list-style-type: none"> • Lo còs e la cara: lo pèu, las aurelhas, la boca, lo nas, los uelhs, lo braç, las camas, l'esquina, lo pè, lo dit, la man, la cara. • La còca daus reis: lo rei, la reina, la coca daus reis, la hava + vocabulari receta de cosina (ingredients e gadges) 	<ul style="list-style-type: none"> • Los animals coneishuts: lo can, lo gat, la vaca, l'aulha, lo pòrc, lo shivau, lo peish, la pora, lo guit, la mirgueta, lo limac... • Carnavau: Mossur Carnavau, las bunhas, la masca, lo desguisament (podetz tribalhar en seguir lo vocabulari daus desguisaments)
GS	<ul style="list-style-type: none"> • La cara: lo front, lo nas, los uelhs, las cilhas, las sobrecilhas, lo menton, la boca, las gautas, lo còth • La còca daus reis e las istoèras de chivalièrs: lo rei, la reina, la princessa, lo princi, lo chivalièr, lo trobador, lo castèth, lo dentelh dau castèth, lo dragon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Las familias d'animals: la vaca, lo taure, lo vedèth // lo shivau, la cavala, lo porin // lo boc, la craba, lo crabòt (tribalhar la nocion de diminutiu dab lo "òt"= lo gatòt, lo canhòt...) • Carnavau: (podetz tribalhar en seguir lo vocabulari daus desguisaments)

L'escòla e l'escolan

<p>L'escolan</p>	 <p>sabatons</p> <p>caussuras</p> <p>La saca d'escòla</p> <p>Lo mantèth</p> <p>La chuqueta</p>
<p>Dens la classa o l'escòla</p>	 <p>Lo canton</p> <p>La cosineta</p> <p>La cort</p> <p>La biblioteca</p> <p>La taula</p> <p>La cadèira</p>
<p>Au cluquèir per har lo cluc</p>	 <p>Lo coishin</p> <p>Lo lièit</p> <p>Lo docet</p>
<p>A la cantina</p> 	 <p>La toalha</p> <p>Lo plat La horqueta/ lo cotèth</p> <p>Lo vèire</p>

LOS GADGES DE CLASSA

LOS CISÈUS

LA PEGA

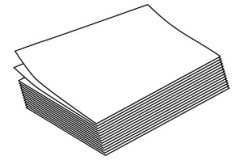
LO FUTRE

LOS GREDONS DE
COLOR

LO GREDON DE PAPÈIR

LA HUELHA

LO PINCÈU

LA PINTRURA

LO BOISHADOR

LO DAVANTAU

LA LAUSA

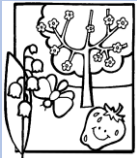

LA PASTA DE MANEJAR

LO TEMPS

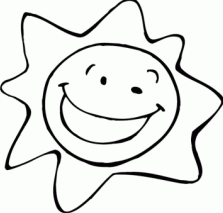

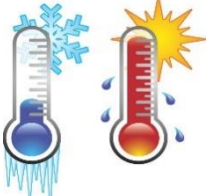
- Los mes:

SETEME 	OCTOBRE 	NOVEME 	DECEME
GENÈIR 	HEURÈIR 	MARÇ 	ABRIU
MAI 	JUNH 	JULHET 	AGOST

- Los jorns:

DILUNS	DIMARS	DIMÈCRES	DIJAUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIMENGE
ESCÒLA	ESCÒLA	OSTAU	ESCÒLA	ESCÒLA	DIMENJADA	DIMENJADA

- La meteò:

			
LO SORELH	LA PLUJA	LOS CRUMS	LA NÈU
			
LO VENT	L'AURATGE	LA NEIT	HRED / CAUD

LAS COLORS

- Las colors :

ROTGE ROTJA	JAUNE JAUNA	VERD VERDA	BLU BLUA
VRIOLET VRIOLETA	RÒSE RÒSA	IRANGE IRANJA	NEGRE NEGRA
BLANC BLANCA	GRIS GRISA	MERRON MERRONA	BURÈU BURÈLA

Règla : pour le féminin, il faut rajouter un **"a"** à la fin.

- Una fauda blanca (une robe blanche) – un shivau blanc (un cheval blanc)
- L'autò blu (une voiture bleue) – lo cèu blu (le ciel bleu)

- Pavonar las colors :

blu **escur**

blu **clar**

Lo còs e la cara

La cara

l'aurelha

la boca

las cilhas (*les cils*)

lo còth

la gauta

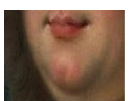
las sobrecilhas (*les sourcils*)

lo nas

l'uelh

lo menton

Lo còs

lo cap e lo peu (cheveux)

lo braç

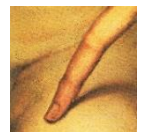
las camas

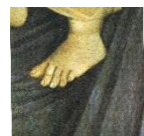
la man

l'esquina

lo dit

lo pè

E tanben : **lo vente** (le ventre), **lo jolh** (le genou),
la cavilha (la cheville), **l'espata** (l'épaule), **lo cuu...**

Comptar en occitan

- De 1 a 20:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
un	dus	tres	quate	cinc	sheis	sèt	ueit	nau	dètz
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
onze	dotze	tretze	catòrze	quinze	setze	Dètz-e- sèt	Dètz-e-ueit	Dètz-e-nau	vint

- Las detzenas:

10	20	30	40	50	60	70	80	90
dètz	vint	trenta	quaranta	cinquanta	sheishanta	sètanta	ueitanta	nauanta

- Las centenàs:

100	200	300	400	500	600	700	800	900
Cent	Dus cents	Tres cents	Quate cents	Cinc cents	Sheis cents	Sèt cents	Ueit cents	Nau cents

- Las operacions, calcular:

+ : mei

- : mens

= : egau / balha

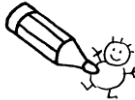

Com se dit :

$2 + 2 = 4$: « **dus mei dus balhan 4...** »

$2 - 2 = 0$: « **dus mens dus balhan zerò...** »

LOS VÈRBES (1)

- Quauques infinitius:

Se seitar 	Escotar 	Dessenhar 	Coloridar 	Pintrurar
Sussurejar 	Cantar 	Arríder 	Legir 	Jogar
Escríver 	Dançar 	Minjar 	Calinejar 	Espiar

Anar : aller

Har : faire

Estar : être

Aver : Avoir

- Conjugar dab los vèrbes au PRESENT:

<u>Vèrbes en -AR</u>	escoti escotas escota escotam escotatz escotan	Me sèiti Te sèitas Se sèita Nos seitam Vos seitatz Se sèitan	Les terminaisons ne changent quasiment jamais. Vous gardez le radical puis rajoutez les terminaisons en rouge .
<u>Vèrbes en IR/ER</u>	escrivi escribes escriu escrivem escrivetz escriven	arridi arrides arrid arridem arridetz arriden	Terminaisons en rouge. Avec ces verbes, la 3ème personne "se coupe" ou est modifiée. (donné en vert) Ils peuvent changer selon construction du verbe. (voir dico)

LOS VÈRBES (2)

- Los vèrbes que cambian : (PRESENT)

ANAR	ESTAR
vau vas va vam vatz van	soi ès es / ei sèm sètz son
AVER	HAR
èi as a avem avetz an	hèi / hès hès / hèses hè / hèi hèm / hesem hètz / hesetz hèn / hèsen

SHAU ! Les pronoms personnels en Occitan ne se disent pas lorsque l'on conjugue un verbe. Sauf si vous voulez insister sur la personne :

- TU, t'en vas vite vite cercar un jòc ! (Toi, vas-t'en vite chercher un jeu !)